

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්මුවෙට ප්‍රකාශනය

ප්‍රූලයන් අසාන්ත්ගේ දේශපාලන සරනාගත අයිතින් දීම ඉක්වදේරය ප්‍රතික්ෂේප කරයි

Ecuador refuses to give assurance of Julian Assange's political asylum rights

මයික් හෙබි විසිනි

2018 ජූලි 27

වි කිලික්ස් කතා ප්‍රූලයන් අසාන්ත් මුහුන පා සිටින හායානක අන්තරාය පිළිබඳ තවත් අගවිමක් නම්, ඉක්වදේරයේ විදේශ අමාත්‍යාංශය, අසාන්ත් ගේ නිති උපදේශක කන්ඩායම විසින් ඔහුගේ ඉරනම පිළිබඳ සහතිකයක් ඉල්ලා යා තිබුනු ලිපි දෙකකට පිළිතුර සපයා නොතිබේමයි.

ඉක්වදේරයේ ලන්ධන් තානාපති කාර්යාලයෙන් අසාන්ත් ඉක්මනින්ම එමකට දුමන්නට ඉඩ ඇති බවට විශ්වාස කළ හැකි වාර්තා පසුගිය දෙසතිය තුළ පල වි තිබේ. 2012 දී ඔහුට එම තානාපති කාර්යාලයේ සරනාගත තත්ත්වය දෙන දෙදේ, අමෙරිකාවේ දී පිවිත කාලයක් සිරගත කිරීමට හෝ මරනිය දැන්ධිනයට මුහුනදිය හැකි, ඔත්තු සපයීම සම්බන්ධ වෝද්‍යානා වලට මුහුන දීමට බ්‍රිතාන්‍යයෙන් පිටුවහළ් කරනු ලබාගැනී තත්ත්වයින් ඔහුට ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ය.

කර්ලොස් පොවිදා නම් අසාන්ත් ගේ නිතිඥයෙක් ජූලි 24 දා ස්ප්‍රේතික් නිවිස් සගරාවට මෙයේ පැවසිය: “අපි දින 10ට හා දින 5 කට පෙර [අසාන්ත්ට] ඉක්වදේර විදේශ අමාත්‍යාංශයට යැවු ලියුම් දෙකකින් ඔවුන් අසාන්ත්ට ආගමනික සරන සපයීමට ප්‍රතික්ෂේප කිරීම පිළිබඳ අපගේ අප්‍රසාදය පළකර සිටි නමුත් අපට රට ප්‍රතිචාරයක් ලැබේ නැති.”

මෙම නිතිඥයාට අනුව, ඉක්වදේරය අසාන්ත්ට සපයා නිබෙන සරන ඉවත්කරගතහොත්, විකිලික්ස් ආරම්භකයාට ආන්තුවේ නියෝජිතයන් හමු වී තුන්වන රටකට පිටමන් විම පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතියක් තිබේ.

පෙනෙන පරදි ජාත්‍යන්තර නිතිය අනුව සරන ගමනය පිළිබඳ අති මුලක අයිතිය තහවුරු කිරීමට ඉක්වදේරය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම වනාහි කළින් වාර්තා කරන ලද පරදි ඒ රටේ ආන්තුව, අසාන්ත් ඒ දෙරටට බාරදීමේ සැලසුම් පිළිබඳව බ්‍රිතාන්‍ය සහ අමෙරිකානු ආන්තු සම් රහස්‍ය සාකච්ඡා වලට එමක සිටින බවයි.

යොලිය ආබාධිත සමුළුවකට සහභාගි විමේ මුවාවෙන් ලන්ධිනයට පැමින සිටින ඉක්වදේර ජනාධිපති ලෙනින් මොරනේ හමුවීමට අසාන්ත්ගේ නියෝජිතයන් කළ ඉල්ලීමකට එරට විදේශ අමාත්‍යාංශය ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සුදානම් වුයේ නැති. පොවිදා ස්ප්‍රේතික් සගරාවට කිය සිටියේ, “ඉක්වදේරය එසේ කිරීමට සුදානම් නැති බව” පැහැදිලි බවය.

මොරනේ බ්‍රිතාන්‍ය අධිකාරීන් සම් අසාන්ත්ගේ

ඉරනම සාකච්ඡා කරනු නැති බව ඉක්වදේර විදේශ අමාත්‍යාංශය සතිය මුලදී කියා සිටියේ ය. මෙයේ ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබාවේ මොරනේ සැබැවින්ම බ්‍රිතාන්‍ය අධිකාරීන් සම් සිය තානාපති කාර්යාලයෙන් අසාන්ත් ඉවත් කිරීම සඳහා සාකච්ඡා පවත්වනු ඇති යයි වාර්තා ගනනාවක් ම පළවුවාට පසුය.

අසාන්ත් ඉක්වදේර තානාපති කාර්යාලයෙන් එමකට බව වහාම පොලිකිය, අවුරුදු 6 කට පෙර ඉක්වදේර තානාපති කාර්යාලය තුළ සරන සේවීමේදී ඔහු අපෙක්ස් බින්දේය යන සාවද්‍ය හේතුව උඩ ඔහු ව අත්අධිංශවට ගනු ඇති. විදේශ අමෙනි ජේරෝම් හන්ටි ගිය සතියේ දී උඩම් අනුව “අසාන්ත්ට උනුසුම් පිළිගැනීමක් ලබෙනු ඇති” යයි තියමිනි.

අසාන්ත්ට විරද්ධව ගොතාපු ලිංගික අතවර පිළිබඳ වෝද්‍යානා ගැන ඔහුගෙන් ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා නිකුත් කරන ලද යුරෝපීය අත්අධිංශවරෙන්තුව අන්තිමේදී ගිය අවුරුද්දේ දී ස්විඛින් අධිකාරීන් විසින් අත්හරින ලද නමුත් බ්‍රිතාන්‍ය අගමෝති තොරෙසා මේ ගේ ආන්තුව ඔහුට විරද්ධ ඇපෙක්ස් වෝද්‍යානාව පිළිබඳ ව්‍යාගය නැවත්වීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබේ.

ගිය සතියේ ලේක සමාජවාදී ටෙබ් අධිවිය වාර්තා කළ පරදි බ්‍රිතාන්‍ය අධිකාරීන් බලන්නේ ඔහු සඳහාම නිශ්චාලිය කර දුමීමට එක්සත් ජනපදය තුළට පිටමන් කරන තෙක් අඩුගතිනේ අවුරුදු දෙකක් හෝ රට වැඩි කාලයක්, සිරකාට තැබීමට හැකිවන පරදි අසාන්ත්ට නඩු පැවරීමට ය. එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය ලේකම් පැවතියෙන් සහ ඇටෝර්ති ජනරාල් ජේග් සෙයන්ස් යන දෙදෙනම ඔහුට නඩු පැවරීමට සපට් කාට සිටිති.

අවුරුදු 6 ක තිස්සේ ඔහු ඉක්වදේර තානාපති කාර්යාලය තුළ සැබැවින්ම සිරකරනු ලබේ, තිරතුරුව මුරකරනු ලබේ, බාහිර ලේකය සම් සියලු අදහස් හුවමාරුවෙලට ඉඩ තොරා, පසු ගිය මාරුතු 28 න් පසුව ඔහුට සිය මව සම් පවා කතා කිරීමට නිදහස නැතිකාට තිබේ.

අසාන්ත්ට එරෙහි මොනම අපරාධයක් හෝ පිළිබඳ වෝද්‍යානා ඉදිරිපත් කාට ඇත්තේ නැති. ඔහුට ඉදිරිපත්කළ හැකි “බරපතල වෝද්‍යා” ඇත්තේ අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය තුළම පමති. මොවන් ඔහුට සිරේ දුමා ඇත්තේ වොෂින්ටනයේ පාලක ප්‍රහාව සහ එහි සායන්, ඔහුගේ මාධ්‍ය සංවිධානය වන විකිලික්ස් විසින් නිරතුරුව, ඔවුන්ගේ මහා පරිමාන ගුප්තාවේක්ෂණය, ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධ තියා භාගුද්ධ අපරාධ තිරතුරුව හෙලදරව් කිරීම තුළන් ඇතිකෙරෙන බලපෑම පිළිබඳව දක්වන සිතිය නිසා ය.

පසු හිය සතියේ දී අසාන්සේගේ මව වන ක්‍රිස්ටින්, සිය පුද්‍රාය ව එරෙහිව කෙරෙන මර්දනය ව ද, වඩාත් පුලුල්ව දේශපාලන නිදහසට ද එම්ල්වී ඇති තර්පනයට එරෙහිව ලෝකයේ මහා රහනාව නැගී සිටිය ගුතුයයි ලෝක සමාජවාදී වෙබි අධිවියට දුන් සාකච්ඡාවක් මගින් කැඳවුමක් කර සිටියාය.

අය මෙයේ අනතුරු හගවා සිටිය ය. අප සර්වාධිකාරී රාජ්‍යයක් කරා ගෙනයනු ලබමින් සිටින්නෙමු, දැන් ඔබ සටන් නොකරනාත් ඔබට කිදුවන්නේ එයට යටත්ව දුක් විදුමට ය, ජුලියන් මේ සියල්ලේ පෙරමුණ් සිටි. මේ මොහොතේ නොම්මර එකේ ඉලක්කය ඔහු ය. මේ මොහොතේ අප විසින් ආරක්ෂා කරගැනීමට නැගී සිටිය ගුතු ව ඇති තැනීත්තා නම් ඔහු ය. මා මෙයේ සියන්නේ, තුදෙක් අම්ම කෙනෙකු හැටියට නොවේ. පුරවයියෙකු හැටියට ද පුරාතන්තුවාදය සහ නිදහස පිළිබඳව විෂ්වාස කරන කෙනෙකු ලෙස ද වේ. අප සටන් කළ ගුතුව ඇත්තේ ඔවුන් ඔහුව අල්ල ගතහොත් ඔවුන්ට අන් සියලු දෙනා ද අල්ල ගත හැකි වන තිසා ය. අප මෙය කළයුත්නේ මහා ජන ව්‍යාපාරයක් ලෙසය. පිඩිනයේ බල වේගයන් පස්සට තල්ලකළ හැක්කේ ඒ ආකාරයෙන් පමනකි.”

ක්‍රිස්ටින් අසාන්සේ, ආන්ඩු, දේශපාලන සංස්ථාපිතය, මහා සංගත මාධ්‍ය සහ හිටපු “වම” පිළිබඳව ද අයෙගේ පුද්‍රාය ආරක්ෂා කරන බවට පොරාන්ද දී දැන් ඔහු සහ විකිලික්සේ තිහිඛ කිරීමට උත්සාහ කරන, බලවේගයන් සමග පෙළ ගයි සිටින බුබරල් නායකයන් ගැන ද විෂ්වාසය නොතබන ලෙස ඉල්ලා සිටිය ය.

අය මෙයේ ද කිවාය: “සාමාන්‍ය ජනයාගේ අයිතිවාසිකම් හා ජ්‍යෙන් නොත්දේසි රැකිම උදෙසා නැගී සිටින සඛී සම්ප්‍රදායික වම සහ තමන්ගේ පුද්ගලික උත්සාහයන් හා වර්ප්‍රසාද වල එල්බගේ රැනිය බුබරල් වම හෝ බොරු වම ද අතර වෙනස දැක ගැනීමට මහජනයා ඉගෙන ගත ගුතු ය.”

ලේඛනයේ ඉක්වදේර් තානාපති කාර්යාලයෙන් අසාන්සේ එම්යට දමනු ලැබුවහොත් රට එරෙහිව ප්‍රතිවාර දැක්වීම උදෙසා විරෝධාන ලෝකය පුරාම දැන් සංවිධානය කෙරෙමින් ඇත. ලෝක සමාජවාදී වෙබි අධිවිය මෙවත් ක්ෂේත්‍රීක උවත් ක්‍රියාවලට සහභාග වන ලෙස සිය එසේ වුවද මෙවත් තිසා වනාහි අසාන්සේ ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා ද අන්තර්ජාලය ඇතුළත විවේචනයා හඩ සහ ස්වාධීන මාධ්‍ය වලට උගුෂාරෙන වාර්තයට එරෙහිව දිරික ව්‍යාපාරයක හුද ආරම්භයක් පමනකි.

ජාත්‍යන්තර නිතිය අමුදමුවේ උද්ලංසනය කරමින් අසාන්සේ එම්යට දැමීම ගෙන පහැදිලි සැලිමක් සහිතව ඉක්වදේරියානු විදේශ අමේති පෝ වලන්ගිය ස්පාං්ඡොලයේ ඒකීඩි පුවත් පතව මෙයේ පුකාග කළේ ය: “මෙය වනාහි බූතාන් ආන්ඩුව, ඉක්වදේර් ආන්ඩුව, සහ අසාන්සේගේ නිතියාන් ය” පාරුග්‍ය තුනක් විසින් ජාත්‍යන්තර නිතියේ රාමුව තුළ සැලකිල්වට හාජන කළ ගුතු වූ කාරනයකි එවත් සාකච්ඡා පැවැත්වෙමින් තිබෙන බව අගවමින්, “වියදමක් සොයාගැනීමට කොඩිතරම් කාලයක් ගතවෙයි ද යන්න පෙර දැකීම දුෂ්කර වනු ඇති” ය ඔහු සිටියේ ය.

දින කිහිපයක් ඇතුළත අසාන්සේට එම්යට දැමීන ඇති දි යන වාර්තා ප්‍රසිද්ධියෙන් ලිභිල් කරමින් ම වලන්ගිය සරඟා “සුදහටම” නොවේ යයි සියා සිටියේ ය. අසාන්සේ ගේ බාහිර ලෝකය සමග සබඳතා කිපා දැමීම ආරක්ෂා කරමින් ඔහු සිටියේ එය වාර්තයක් නොවන බවකි.

“ඉක්වදේර් අසාන්සේ ව සරනාගත අයිතිය බව දුන්නේ අපගේ රට විසින් ඔහුට ආරක්ෂාව ලබාදෙන එකගතාවය උඩ ය” ය ද කි වැළැන්ගිය මෙයේ ද සිය, “මේ සම්ප්‍රදාය තහවුරු කරන්නේ [රටක] සරන පතන තැනීත්තා, එම සත්කාරක රට තුන්වන පක්ෂයක් [මෙහිදි නම් ස්පාං්ඡොලයා] සමග පවත්වාගෙන යන සම්බන්ධතාවය ව බාධා කරන ප්‍රකාශන නොකට ගුතු බව ය.”

මෙය වනාහි කළින් තිබුනු ස්පාං්ඡොලයා ආන්ඩුව විසින් ඉවත් කරනලද කිටෙලන් ආන්ඩු නායකයන් අත්තනෝමතිකව සිරගත කිරීමට ද ඔවුන් බලෙන් ස්ථාන මාරු කරවීමට ද ගෙනරිය වැඩ සටහන පිළිබඳව අසාන්සේ විසින් කාවදින විවේචනයක් කළ තතු තුළ, ඔහු මිනිකන වෘක්‍යාන්ව දැමීම ගුක්ති සහගත කිරීම සඳහා යොදාගත් ව්‍යාපාරයකි. මෙහි සඳහන් “තුන්වන ක්න්ඩ්බායිම්” වලට තිසැකෙටම ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය ද ඇතුළත් වේ. මොරනෝ ආන්ඩුව ඇමරිකාව සමග සම්පාදිත වීමට කටයුතු කරමින් සිටි.

අසාන්සේට එරෙහි මේ මර්දක පියවර ගත හැකි විබෙන්නේ බූතාන්තයේ ජේරෝම් කෝර්බින් නායකත්වය දෙන ලේඛර් විරුද්ධ පක්ෂය, අසාන්සේ එක්සත් ජනපදයට බලෙන් යැවීමට එරෙහිවීම පසෙක තිබියේවා අගමැති මේ ගේ ආන්ඩුවේ තර්ජන වලට විරුද්ධ වීම පවා ප්‍රතික්ෂේප කරන තතු තුළ ය.

ශිස්ටෙලියානු පුරවයි අසාන්සේ ව විරුද්ධව ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය සමග සහයෝගය පවත්වාගෙන යන අගමැති මැලැකම් වර්තුබුල්ගේ ශිස්ටෙලියානු ආන්ඩුවද එරට ලේඛර් පක්ෂ විජ්‍යතායා මේ තර්මටම වගකිව ගුතු ය. ඔවුන් මෙම සහයෝගය පවත්වාගෙන යන්නේ ඔස්ට්‍රේලියානු සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය, සුප්‍රසිද්ධ පරික්ෂානකාර පුවත්පත් ක්‍රියාවේදී ජෝන් පිල්පර්ගේ ද සහයෝගය සහිතව ගිය ජුත් 17 වන දා සිඩ්‍යු තුවර නිගර යාලාවේදී පවත්වනලද ගෝලීයට ප්‍රවාරිත රැලියකට පුත් විරුද්ධව ය. එම රැලිය බලකර සිටියේ පුලුයන් අසාන්සේට ඔහු ගේ කැමැත්ත පරිදි ශිස්ටෙලියාවට පෙරලා පැමිනීමට ඇති අයිතිය, බලෙන් එක්සත් ජනපදයට සිට්මන් කිරීම සිදු නොවන බවට සහතිකයක් ද සහිතව ශිස්ටෙලියාවේ ආන්ඩුව තහවුරු කළ ගුතුය සියාය.

අසාන්සේගේ එම්යට ව විරුද්ධව ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය සමග සහයෝගය පවත්වාගෙන යන්නේ ඔස්ට්‍රේලියානු අයිතියන් අයිති දැකීම් සිටියේ එක්සත් ජනපදයට සිට්මන් කිරීම සිදු නොවන බවට සහතිකයක් ද සහිතව ශිස්ටෙලියාවේ ආන්ඩුව තහවුරු කළ ගුතුය සියාය.

අසාන්සේගේ එම්යට ව විරුද්ධව ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය සමග සහයෝගය පවත්වාගෙන යන්නේ ඔස්ට්‍රේලියානු අයිතියන් අයිති දැකීම් සිටියේ එක්සත් ජනපදයට සිට්මන් කිරීම සිදු නොවන බවට සහතිකයක් ද සහිතව ශිස්ටෙලියාවේ ආන්ඩුව තහවුරු කළ ගුතුය සියාය.

අසාන්සේගේ එම්යට ව විරුද්ධව ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය සමග සහයෝගය පවත්වාගෙන යන්නේ ඔස්ට්‍රේලියානු අයිතියන් අයිති දැකීම් සිටියේ එක්සත් ජනපදයට සිට්මන් කිරීම සිදු නොවන බවට සහතිකයක් ද සහිතව ශිස්ටෙලියාවේ ආන්ඩුව තහවුරු කළ ගුතුය සියාය.